

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 16 december 2020

Betreft: Voortgang uitvoering Visie Vrijetijdseconomie

Geachte raadsleden,

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de besluitvorming inzake de Visie Vrijetijdseconomie “Bestemming Zuid-Limburg 2030” (Visie VTE 2030) bij de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, de acties die zijn ondernomen naar aanleiding van de coronacrisis en de verdere uitvoering van deze Visie VTE 2030.

Besluitvorming Visie VTE 2030.

In de periode april-juni heeft de Visie VTE 2030 bij de 16 Zuid-Limburgse gemeenteraden voorgeleggen. Door alle gemeenteraden is besloten tot het vaststellen van deze visie. De besluitvorming door de raden heeft middenin de coronacrisis plaats gevonden. Deze crisis heeft veel van de ondernemers die actief zijn in de sectoren van de vrijetijdseconomie hard geraakt. De economische impact van de Coronacrisis is ook in het kader van de vaststelling van de visie binnen diverse gemeenteraden onderwerp van bespreking geweest. Daarnaast is binnen de diverse gemeenteraden verzocht om actief geïnformeerd te worden over de voortgang van de concrete uitvoering van de visie.

Coronacrisis

De gevolgen van de coronacrisis voor de toeristische sector zijn groot. Door Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing is berekend dat gedurende de eerste lockdown-periode de toeristische sector in Zuid-Limburg een direct economisch omzetverlies van €5,4 miljoen euro per dag had.

Sinds de uitbraak van de coronacrisis hebben overheden (provincie en gemeenten), Destinatie Marketing Organisaties (DMO's: Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing), vertegenwoordigende organisaties (Koninklijke Horeca Nederland en Recron) de handen in één geslagen. Binnen een ambtelijke en bestuurlijke Taskforce Toerisme is hoge prioriteit gegeven aan het ondersteunen van de Zuid-Limburgse toeristisch-recreatieve ondernemers. Zo is samen met de ondernemers gekeken naar het op een veilige en verantwoorde manier functioneren van de horeca en toeristische ondernemingen, door bijvoorbeeld het uitbreiden van de terrassen vanaf het moment dat de horeca weer open mocht/mag en in enkele gemeenten een ruimere afspraak voor kamperen mogelijk gemaakt. Bovenal is door Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing in samenwerking met Provincie Limburg ingezet op marketingcampagnes om het bezoek aan Zuid-Limburg, wanneer de maatregelen het toelaten, te laten herstellen.

Een bestuurlijke taskforce Toerisme werd gevormd door wethouders economie, per subregio (Westelijke Mijnstreek, Middengebied, Parkstad, Maastricht & Heuvelland en de gedeputeerde Economie van de Provincie Limburg. Doel is het opstellen en uitvoeren van een herstelplan Toerisme. De ambtelijke taskforce bereidt de voorstellen voor, legt deze ter besluitvorming aan de bestuurlijke taskforce voor en neemt in afstemming met de ambtelijke werkgroep uitvoering visie VTE de verantwoordelijkheid om tot uitvoering te komen. De prioritaire acties uit het herstelplan komen direct voort uit de visie VTE en komen onderstaand terug.

Ondanks de gezamenlijke inspanningen, zijn we er nog lang niet. Om de toeristische sector (verantwoordelijk voor 8% van de banen in Zuid-Limburg) in stand te houden en daarmee de economische impact te herstellen is het van belang dat ondernemers ook de komende periode een goede omzet kunnen draaien. Een kaalslag in de sector zal een enorme impact hebben op de kwaliteit van het toeristisch product van Zuid-Limburg als geheel. En dat willen we uiteraard voorkomen! We zijn daarom met man en macht aan de slag gegaan met projecten die uitvoering geven aan de visie VTE 2030.

Vervoltraject:

Uitvoering Visie VTE 2030

Het vaststellen van de Visie VTE 2030 medio 2020 heeft bijgedragen aan een gezamenlijke basis voor een gestructureerde aanpak voor gemeenten en DMO's. Een aanpak die niet alleen bijdraagt aan het herstel van het toerisme in Zuid-Limburg, maar ook voor ogen houdt waar we voor staan als regio en welke richting we op willen op de (middel)lange termijn. Bij acties als de marketingcampagne is de vastgestelde visie een belangrijk kader geweest.

In de tussentijd is er niet stil gezeten en hebben de Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk al een start gemaakt met, en/ of het opzetten van een aantal uitvoeringsprojecten op basis van de Visie VTE 2030 voor de langere termijn. Concreet gaat het hierbij om onderstaande projecten:

Knopen Lopen

Wandelen staat op nummer 1 als dagactiviteit van de toerist in Zuid-Limburg. Daarnaast worden de Zuid-Limburgse natuurgebieden ook nog eens voor 68 procent door regionale inwoners bezocht. Het huidige wandelroutenetwerk is, op verschillende plaatsen en na 40 jaar trouwe dienst, toe aan herinrichting en renovatie. Het project "Knopen Lopen" omvat de harmonisering van wandelroutes in heel Zuid-Limburg tot een samenhangend netwerk zoals we dat al kennen van het fietsknooppunten systeem. Het Knopen Lopen sluit bovendien aan op de netwerken in Midden-Limburg en over de landsgrens, waar dit systeem al succesvol functioneert. Momenteel hebben alle zestien raden ingestemd met uitvoering en financiering van dit project.

Sectorplatform Toerisme

Een toekomstbestendige bestemming Zuid-Limburg kan alleen gerealiseerd worden met een sectorbrede samenwerking in het netwerk vrijetijdseconomie: de 16 gemeenten en provincie, onderwijs en wetenschap, bedrijfsleven (brancheorganisatie) en burgers/maatschappij (quatro helix). Opgave vanuit de Visie VTE 2030 is dan ook het creëren van een sectorplatform voor de vrijetijdseconomie.

Het sectorplatform wordt opgericht om op strategisch niveau verdere uitvoering te geven aan de Visie VTE 2030 en heeft als belangrijkste taak lobby, netwerk- en kennisontwikkeling rond de Zuid-Limburgse vrijetijdseconomie. Om dit project versneld op te pakken, wordt dit momenteel aangejaagd vanuit het Middengebied. Echter wel in nauwe afstemming met alle zestien Zuid-Limburgse gemeenten.

Vitaliteitsmanagement verblijfsrecreatie

Op basis van onderzoeken naar de markt voor verblijfsrecreatie in Limburg is geconcludeerd dat de vitaliteit van een deel van het aanbod aan verblijfsrecreatie in Zuid-Limburg onder druk staat. In navolging van een succesvolle pilot van de provincie Limburg met de inzet van een vitaliteitsmanager voor campings en vakantieparken, is dit project daarom door gemeenten en ESZL voor campings en vakantieparken in heel Zuid-Limburg uitgerold. Inmiddels zijn alle bedrijven die bereid waren deel te nemen bezocht, hebben zij advies gekregen over de wijze waarop zij het bedrijf vitaler kunnen exploiteren. Gemeenten zijn op de hoogte gesteld van de adviezen aan ondernemers. In navolging van een grote vraag vanuit de camper-markt, is vanuit dit project een onderzoek opgestart om inzicht te krijgen in vraag en aanbod voor camperplaatsen. Momenteel wordt dit onderzoek afgerond.

Zuid-Limburgse verhaallijnen

Het DNA van Zuid-Limburg kent vele thema's en verhalen die interessant zijn voor eigen inwoners en toeristen. In samenwerking tussen DMO's, gemeenten en ondernemers worden deze "DNA-thema's" de komende jaren meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt. Hierbij wordt voortgebouwd op de ervaringen die onder andere zijn opgedaan rond projecten over het Romeins verleden en bijvoorbeeld de Zuid-Limburgse wijnbouw. Dit project zit momenteel in de opstartende fase.

Notitie Strategie Kwaliteitsvol Verblijf Zuid-Limburg

Met een nog vast te stellen strategisch kader Voorraadbeheer beogen we een strategie te ontwikkelen, gericht op het sturen op kwaliteit en het voorkomen van overaanbod. Onderdeel hiervan is het opstellen van een afwegings- en toetsingskader op basis waarvan nieuwe initiatieven voor verblijfsaccommodaties mogelijk zijn. Binnen dit project zal ook worden onderzocht hoe de

bestaande (verborgen) plancapaciteit voor verblijfsaccommodaties in de diverse bestemmingsplannen in beeld kan worden gebracht. Monitoring van vraag en aanbod is ook een onderdeel van de strategie, evenals het terugdringen van ongewenst gebruik van verblijfsrecreatieve voorzieningen.

Pilots in de regio

Afsluitend willen wij u informeren over een tweetal actuele pilots binnen het beleidsveld, namelijk vitaliteit hotels en mobiliteit.

Vitaliteit van de hotelsector

Aanvullend op de vitaliteitsmanager voor campings en bungalowparken, wordt bekeken of een vergelijkbaar vitaliseringstraject kan worden ingezet voor hotels. De hotelsector in Zuid Limburg is heel dynamisch en kent de nodige uitdagingen. Zo zien we dat een deel van het aanbod niet vitaal is. Onderzoek onderstreept dit en de huidige Coronacrisis versterkt dit beeld. De situatie waarin een deel van onze hotels zich bevinden, baart zorgen. Te meer omdat de hotelsector een wezenlijk onderdeel is van de toeristisch-recreatieve functie van de regio Zuid Limburg. Hiervoor loopt in de gemeente Valkenburg aan de Geul reeds een pilotproject, waarin de eerste stappen zijn gezet met vitaliteitsmanagement voor hotels. Om de bedrijven, maar ook de sector als geheel te versterken: opruimen en herstellen geeft namelijk ook ruimte voor vernieuwing.

Mobiliteitsdruk

Inherent aan de toeristische aantrekkelijkheid van een gebied is de verkeersdruk die hiermee gepaard gaat. Ook hier heeft de corona crisis invloed op gehad. De stijgende verkeersdruk en de verminderde draagkracht van het gebied hebben ertoe geleid dat de raden van Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals (Lijn 50) moties hebben aangenomen waarin ze opdracht geven om de situatie intergemeentelijk te onderzoeken en een maatregelenpakket samen te stellen dat tegemoetkomt aan de behoeften van inwoners, ondernemers en gebruikers.

Mobiliteit en verkeersdruk speelt niet alleen bij de Lijn-50 gemeenten. Echter om slagkracht en slagingskans van dit project te vergroten, zal de focus in eerste instantie bij dit gebied liggen. Uiteraard wordt wel met een integrale blik gekeken naar het maatregelenpakket en wordt dit afgestemd met de regio in 2 schillen, namelijk Zuid-Limburg en Euregionaal (de Eifel en Ardennen). Op deze manier kunnen ook (gemeente)grens overschrijdende afwegingen worden gemaakt. Het is vanzelfsprekend dat onze gemeente te zijner tijd wordt aangehaakt, zodat het maatregelenpakket, indien gewenst, integraal over Zuid-Limburg kan worden uitgerold.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

mr. drs. C.M.J. Bisschops
wethouder Economie en Toerisme